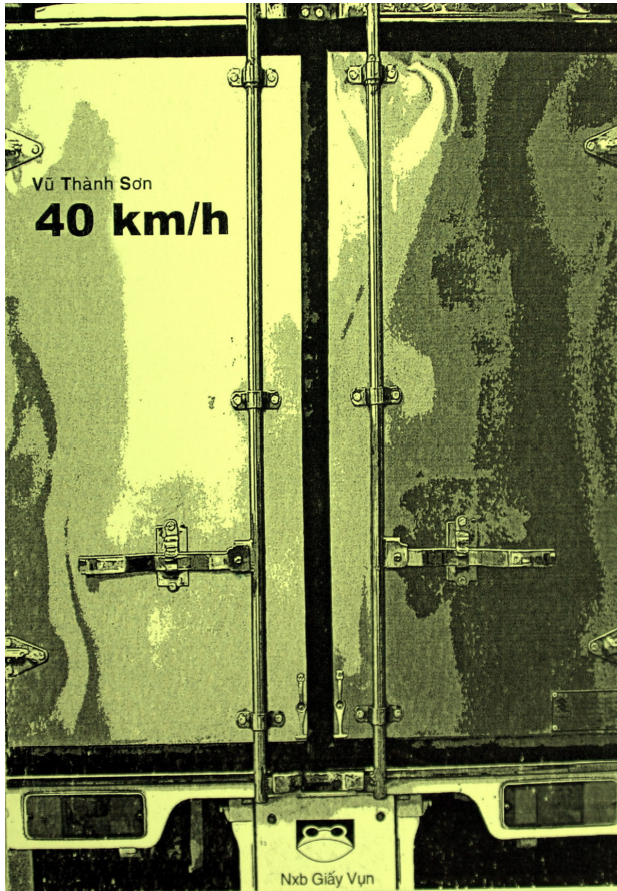

Vũ Thành Sơn

40 km/h
(tập thơ)

Bố cục

Nhìn bên ngoài,

đây không phải là một bài thơ.

Đây là đờm, đãi nhớt, nước mắt,

tinh dịch và máu.

Đây là những mảng tan rã

của chính chúng ta

trong dung dịch tẩy rửa

được bố cục lại.

Chân dung tự họa

Sau cùng họ đã ném tôi vào thùng rác
cùng với những miếng giẻ rách đầy dầu mỡ,
mớ tóc rụng, những hộp thức ăn rỉ sét,
những vỏ chai bia, băng vệ sinh, xác chuột chết, gián...

Họ nói tất cả những thứ đó và tôi
thầy đều vô dụng và trống rỗng.

Sự thật không phải vậy.
Tôi biết đi thẳng hàng,
biết làm các trò nhào lộn.
Tôi biết khóc, biết kêu bla bla bla bla.
Tôi là một món đồ chơi.
Bạn chỉ cần lên dây cót.

Đầm nước mặn

Họ đã bỏ đi hết
vì quá nhiều ruồi.

Bầy cá đã chọn cái chết tập thể
trong đầm nước mặn.

Người đàn ông chống xuồng
qua bãi bùn, rong rêu và rác, nói
đó là một công việc khó khăn
ông phải dành cả đời cho nó.

Cơn mưa.

Sáng nay cô gái mặc váy đỏ
bất ngờ trượt ngã.

"Ngày mai khi nước rút
Các bạn sẽ thấy một con đường trên biển"

Nhưng họ không đủ kiên nhẫn
trong mùa ruồi hôn phối.

Bài thơ lớn

Hắn mơ viết một bài thơ lớn
Bài thơ lớn nhất của đời hắn
Bài thơ về một chỗ sạch sẽ
Trên thân thể
Nơi mà người ta vẫn thường sờ mó đến mỗi ngày
Nhưng rất ít khi nhìn thấy.

Cocktail

Cắn vào buổi chiều nghe mùa hè ứa ra trên bờ môi
chảy tràn vào cuống họng
vào lồng ngực bỏng rát
tiếng một con suối vô hình trong lòng khe khô cạn.

Cắn vào sự im lặng
vỡ ra những mẫu đối thoại rời rạc
rụng lá tả trên mặt bàn.

Một người trái một tấm khăn màu đỏ sọc vuông
bày những li, muống, khay, chai lọ -
những dị bản của cơn khát.

Chúng ta thích thú với trò chơi
lắp ghép ý nghĩ và cảm xúc
thành những khối màu.

Tôi một màu hay không màu?

Tôi uống hết một mùa hè sặc sỡ.

Ngã tư

Ở ngã tư,
một người đặt vào bàn tay tôi một con đường
kèm những lời chỉ dẫn bí hiểm.

Tôi kiểm soát lại các thứ trên người.
Một quả bóng nhựa trên vai.
Lưng thẳng đứng.
Bàn chân trong đôi giày.
Tôi sẽ lặn qua đoạn đường này trong chớp mắt
đúng với bản chất của một quả bóng?

Tuy nhiên,
tôi đang đứng trước một hiện thực thẳng đứng
và cái nhìn tôi hoàn toàn vuông góc.

Bầu trời bị cắt cụt;
trước bức tường kính khổng lồ
tôi ngửi thấy mùi rạn nứt.
Ở ngã tư,
những chiếc taxi vàng khiến tôi nhớ đến Andy Warhol
và chiếc ghế điện của ông.

Gã hành khất mù vẫn chìa bàn tay ra phía trước xin bố thí.
Ngày 21 tháng 8,
không có một phép màu nào xảy ra.

Một bài thơ hoàn toàn tiết trùng

Một bài thơ hoàn toàn tiết trùng
Không có dãi nhớt, máu me hay sex
Không có mùi xác chết
Không có nước mắt ẩm ướt
Hoặc kinh dị
Chỉ cần tắm rửa sạch sẽ và chay tịnh
Trước khi đọc một cách thành kính
Trong bầu không khí trang nghiêm
Chúng ta có thể nghe thấy tiếng con ruồi bay vo ve
Tiếng bong bóng nước vỡ
Và nhiều người trút hơi thở cuối cùng.

Lỗi kết nối

Nàng đã không đủ kiên nhẫn chờ Bưu điện
thiết lập lại cuộc gọi.
Nàng đánh rơi ống nghe xuống đất.
Một âm thanh vang lên cộc lốc.
Cho đến khi mọi người phát hiện nàng
nằm sóng soãi bất tỉnh và đưa nàng vào bệnh viện
cấp cứu,
nàng đã đá một vũng ra sàn nhà.
Ở bệnh viện, phim chụp cho thấy nàng đã bị đứt
hai mạch máu não.
Một sự gián đoạn liên lạc do lỗi kết nối.

Trong mùa mưa

Trên mặt kính đọng hơi nước
những con ruồi trở nên trầm ngâm
hơn lúc nào hết

Đây là thời kì bùng bột
Những cơn mưa đi qua
không kịp ướt đất

Nơi bãi đất trống
một cái bánh xe lăm lem bùn nằm lẫn lóc
cùng với vết tích của một chuyến đi không đến đích

Chúng ta chỉ có thể biết
những đám mây bay về đâu

Trong quán rượu
một vài người đàn ông còn nán lại
họ hi vọng chuyến xe buýt sẽ chạy muộn hơn thường lệ
những cửa hiệu sẽ mở thâu đêm
và người đàn bà sẽ không cần phải đeo cặp kính đen
khi đi qua trước cửa

Cũng như chúng ta
họ đợi đồng loạt những quả chuông sẽ rung lên
vào lúc cơn mưa vừa mới tạnh
để vuốt ve nhau trong bóng tối

Thị giác

Trong một vài bầu khí hậu
hít vào
thở ra

Có mục đích truyền giống
tôi có một cấu trúc đơn giản nhưng
một bề ngoài diêm dúa

như cái cây bằng nhựa
trồng trong chậu đất nàng
tươi nước mỗi ngày trong phòng khách

Tôi thích nghi với những biểu tượng
mới những liên/siêu văn bản mới. Đó là
một bằng chứng khác cho thấy chết

không bao giờ đồng nghĩa với
kết thúc. Tuy nhiên nàng nói không cần thiết
nếu chúng ta có khả năng tan chảy

với một năng lượng tinh thần vừa đủ
trong một tư thế độc đáo mà
chúng ta vẫn luôn hâm mộ.

Bão số 6

Họ bước vào quán,
Nơi treo một tấm biển trước cổng
"Đây là khu vực yên tĩnh
Có nhiều người hưu trí cư ngụ
Xin quý khách vui lòng nói chuyện nhỏ
và đừng nẹt bô xe".

Gió thổi mạnh,
Trận mưa bất ngờ trút xuống.
Những cánh cửa chớp được vội vàng khép lại.

Bản tin cuối cùng:
"Đêm nay cơn bão sẽ đổ bộ vào đất liền.
Gió ở vùng trung tâm bão mạnh cấp mười ba,
Gió giật mạnh trên cấp mười ba."

Ngọn tháp chuông nhà thờ,

Mái ngói,
Con đường,
Những cánh cổng sắt sơn xanh,
Tất cả đều nín thở nghe ngóng.

Thình thoảng một người đứng dậy
Nhìn ra ngoài qua lớp cửa kính,
Trong khi những người khác tiếp tục nhắm nháp và đợi.

Đô thị

Ở thành phố hơn 8 triệu dân này, nơi mỗi người chỉ có khoảng 1 mét không gian di chuyển trên đường phố, bạn phải thật khéo léo để không bị kẻ chạy xe phía trước phun nước bọt – môn thể thao dân tộc – bắn vào mặt, nơi sự bài tiết thơ ca và làm tình không còn là chuyện riêng tư nữa.

Tôi thường thức dậy với với cảm giác bị nhìn trộm. Và như một người thức giấc bỗng phát hiện căn nhà của mình bị mở toang hết cửa, tôi vùng dậy kiểm tra lại tài sản còn hay mất: từ giấc mơ, ý nghĩ, lí tưởng, cái chết, đến dương vật của mình.

Có lẽ đã đến lúc tôi phải nhờ người đo lại giấc ngủ để lắp cho nó một cánh cửa và một ổ khoá.

Chiêm bao

Khi con chim chết bên vệ đường, mỏ bị nhét đầy rơm, tôi biết đó là điềm gở báo trước những tai hoạ sẽ đến trong một cuốn phim kinh dị.

*

Con mắt gắn trên cửa cho tôi hình ảnh ba chiều của ý nghĩ người đối diện, nhưng không giúp tôi phán đoán khoảng cách một cách chính xác. Đó là lí do tôi thường cười hoặc khóc không đúng lúc mỗi khi mở hoặc đóng cửa.

*

Một người đàn ông bán sách đưa tôi một quả bom và nói "Chúc mừng người anh em". Tôi hét lên "Nhưng tôi muốn có một kết thúc sạch sẽ."

*

Đây là câu hỏi thường làm tôi nghĩ đến con chuột túi bị mất đuôi trước lúc bắt đầu một chuyến đi: "Khi nào chúng ta sẽ đến nơi?"

Giấc mơ giữa ban ngày

Khi biết Bush và Laura sẽ ghé qua thành phố vào lúc bảy giờ tối, hàng ngàn người đã đổ ra đón xem từ lúc năm giờ chiều dọc hai bên đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa kéo dài từ sân bay quốc tế Tân Sơn Nhứt đến khách sạn Sheraton. Dĩ nhiên lẫn trong đám đông hiểu kì luôn luôn có những nhân viên cảnh sát mặc sắc phục hay công an chìm. Hoặc có thể một vài tên khủng bố nào đó, làm sao biết được.

Không có ai ôm hoa hay vẫy cờ. Chỉ có các viên cảnh sát đeo súng ở bên hông và các dân quân tự vệ thì cầm gậy sơn hai màu trắng đỏ. Nhiều người đứng thành nhóm, trò chuyện râm ran. Một số khác ngồi trên những chiếc xe honda, xe đạp, chỉ trỏ. Tất cả các con mắt đều hướng ra đường. Bầu không khí khẩn trương, hồi hộp y hệt như trong một cuốn phim kinh dị.

Con đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa từ sân bay quốc tế Tân Sơn Nhất đến khách sạn Sheraton như một con ếch đang cố nín hơi phình bụng. Dài theo hai bên là những bãi đất trống, gạch đá ngổn ngang và phác thảo của một cây cầu trong tương lai. Mỗi người một tâm trạng. Họ tạm gác những bận rộn tẻ nhạt mọi ngày, kiên nhẫn chờ được chứng kiến tận mắt một sự kiện náo nhiệt.

Nhưng vào lúc bảy giờ, sự kiện đó đã diễn ra quá nhanh và không náo nhiệt như họ tưởng. Họ chỉ thấy một đoàn xe màu đen lộng lẫy, bóng lộn, bất ngờ xuất hiện nối đuôi nhau chạy vù qua trước các cặp mắt. Họ hoàn toàn không nhìn thấy gì bên trong những chiếc xe màu đen kín bưng đó. Chỉ có những viên cảnh sát ngồi trên những chiếc xe dẫn đường hú còi. Màn trình diễn đã kết thúc nhanh chóng, như một tia chớp màu đen giữa ban ngày.

Một số người tiếc ngẩn ngơ, họ còn đứng lại với những nhân viên cảnh sát trên những bãi đất nham nhở. Nhưng phần lớn đã bỏ về nhà. Họ quay trở lại những con đường hẹp ban chiều chỉ đủ rộng cho một người đi, bây giờ đã lên đèn. Con đường càng trở nên hẹp hơn khi trên trời sao đã mọc đầy chi chít, không còn chỗ trống cho bất cứ một thiên thạch nào, nếu nó bất ngờ xẹt qua.

Một ví dụ

Khi không biết làm gì với nỗi buồn, tôi nhai nó. Như nhai kẹo cao su. Một cách tử tốn không hi vọng. Đầu tiên tôi nhai bên phải. Nhai chậm chậm. Cẩn. Nghiến. Nước bọt tiết ra. Cảm giác một mùi hương thoang thoảng. Rồi tôi chuyển sang nhai bên trái, nhè nhẹ, mơn trớn theo cách mèo vờn chuột. Thành thạo tôi thổi nó thành chiếc bóng màu hồng đủ cỡ; lúc vỡ phát ra tiếng kêu, âm thanh của mọi đỉnh cao tự mãn. Hoặc tôi kéo nó dài ra quấn quanh ngón tay trở như sợi dây thòng lọng treo cổ. Khi nỗi buồn trở nên nhạt nhẽo không còn hương vị, tôi nhổ nó ra, gói ghém cẩn thận vứt vào sọt rác. Để tôi không dẫm lên. Để mọi người không dẫm lên.

Lời khuyên trước khi uống cà phê sáng

Bạn cần phải đi bộ một quãng đường chừng 300 mét, dưới những tán cây me. Bạn đừng nín thở khi đi qua một cái chợ cá nhiều vũng nước đọng, và chỉ cần xoa tay hay lắc đầu khi bạn muốn từ chối khoảng năm đứa bé bán vé số dạo và ba người ăn xin. Không cần phải trả lời họ trong lúc bạn đang còn bị dẫn dắt bởi ánh mắt của vợ bạn đêm qua khi bạn đã hết sức cố gắng, mồ hôi

tháo như nước cống, mà vẫn không sao làm nòng thoả mãn. Tình trạng đã không hề được cải thiện từ hơn một năm nay. Mọi thứ tuần tự và nhanh chóng diễn ra, giống như từ một chương trình điện toán mà bạn chỉ cần gõ rồi đợi. "Vào đi," tay Trưởng Phòng Tổ chức ngồi sau bàn giấy chỉ chiếc ghế trước mặt với nụ cười dọn sẵn. Nhưng bạn đã không đủ kiên nhẫn để nghe gã nói, bạn đã đóng sập cửa bỏ ra ngoài với cái quyết định sa thải nằm gọn trong túi quần. Tuy nhiên, bây giờ đã đến lúc bạn sẽ phải vút bỏ tất cả những điều đó lại sau lưng trước khi đẩy cửa bước vào. Trước tiên, bạn hãy chọn một góc thật kín đáo để tránh con mắt tò mò của cô gái ở quầy thu ngân và để có thể nhìn thấy một khoảng trời xanh bên ngoài. Rồi khi cà phê được mang ra, bạn hãy nâng cốc lên uống bằng cả hai tay, để thẩm thía đến tận cùng vị đắng của nó.

Martin Heidegger

Martin Heidegger à Fribourg en 1933

Trước mắt chúng ta là tấm ảnh chụp Martin Heidegger năm 1933. Lúc ấy ông bốn mươi bốn tuổi, vừa nhậm chức Hiệu trưởng Trường Đại học Fribourg và danh tiếng của ông đã vượt ra ngoài biên giới nước Đức sau khi công bố tác phẩm "Hữu Thể và Thời Gian". Tấm ảnh trắng đen, có lẽ được chụp trong phòng làm việc. Chúng ta thấy Martin trong bộ suit đen, bên ngoài khoác chiếc áo dạ, loại trang phục mà các sĩ quan Đức thời ấy thường mặc. Ba chiếc khuy đồng trên áo sáng lấp lánh bên cạnh chiếc huy hiệu Đức Quốc Xã. Phía sau Martin, trong ánh sáng mờ nhạt, là dãy kệ chất đầy sách. Martin không nhìn thẳng vào ống kính, mắt ông hướng về phía sau chúng ta.

Tấm ảnh giới thiệu một lát cắt trong một cái nhìn toàn thể về cuộc đời của ông: Martin Heidegger với chế độ Đức Quốc Xã và Triết học. Nó được thể hiện bởi sự hiện diện của ba biểu tượng: con người ông, chiếc áo khoác và sách. Sau khi ông mất hơn ba mươi năm, người ta vẫn không ngớt tranh cãi về mối quan hệ và tầm quan trọng của ba biểu tượng ấy trong tấm ảnh.

Nhiều người kết án Martin đã cộng tác với Hitler. Ông là nhà lập thuyết cho Nhà nước Đức Quốc Xã; ông sùng bái bạo lực và giết chóc; ông ca tụng "*những khả tính nền tảng của nòi giống thuần chủng Nhật Nhĩ Man*" ngay cả khi đề cập đến những vấn đề có vẻ thuộc về lĩnh vực Siêu hình học và Lịch sử Triết học. Ông dè bủ Karl Jaspers có vợ là người Do Thái; ông so sánh những phòng hơi ngạt như công cụ kỹ thuật được sử dụng trong nền nông nghiệp cơ giới hoá. Trong cái nhìn này, Martin xuất hiện với dáng vẻ một sĩ quan trong tư thế ngồi ở vị trí tiền cảnh.

Một góc nhìn khác từ hậu cảnh, lại cho nhiều người thấy Martin xuất hiện trong tư thế một nhà tư tưởng đang lắng nghe "*tiếng gọi của Hữu thể*" vang vọng đến từ hơn hai ngàn năm bị Triết học phương Tây lãng quên. Những ý niệm về Thời gian, Chủ thể, Lịch sử được ông suy tư lại. Ông muốn thay thế sự ngự trị của Lí tính bằng ngôn ngữ của Thi ca. Martin đã nhậm lẫn trong thời gian ngắn ngủi về bản chất của chế độ Quốc Xã; ông từ chức sau đó một năm, rồi bị thất sủng và ngược đãi hơn mười năm cho đến ngày nó sụp đổ.

Trên thực tế, tuy mâu thuẫn nhau, đó lại là hai phiên bản của cùng một cái nhìn đối với tấm ảnh. Trong cái nhìn đó, tấm ảnh mang tính trùng phức: Martin Heidegger là Martin Heidegger. Người ta không nhận thấy tấm ảnh là một thực tại đã được hư cấu. Nó là một bí ẩn về một bí ẩn khác. "*Dù nó cho thấy bất cứ cái gì và bằng bất cứ cách nào, tấm ảnh luôn luôn vô hình: người ta không nhìn chính tấm ảnh.*" (Roland Barthes).

Nghệ thuật làm vườn

Tôi học cách chế tạo giấc mơ
từ một người làm vườn.
Từ sáng sớm,
với cây kéo trên tay
tôi cắt tỉa và tạo dáng cho chúng
thành hình ngọn tháp, hình quả cầu,
hình con rồng với đôi mắt bằng quả bóng nhựa màu đỏ
hay con nai, con voi...
rồi treo chung quanh tường;
chúng sống động như thật
dưới ánh sáng ban ngày.

Trước lúc đi ngủ,
tôi khoan khoái ngắm nhìn ý nghĩ của mình
đã được tỉa gọn vuông vức.

Tháng Tư

Không phải vì các cửa sổ
ngày hôm ấy đều mở hết
nên không ai có thể trốn khỏi cơn mưa.
Tôi chứng kiến cái họng đen ngòm
đang nôn ra những chiếc tàu điện ngầm màu xanh lá cây
và những thứ nhàu nát khác.

Những thỏi kẹo cao su người đàn bà rao bán,
trông giống như những quả bóng xì hơi
trong tay một đứa trẻ.
Có lẽ chúng cần một chút may mắn và
tôi cần tương lai mới bắt kịp chuyến tàu
với đôi giày sũng nước.

Trên quảng trường Liberdade,
có quá nhiều bức tượng mang vẻ mặt ngơ ngác
ngày hôm ấy.
Đó là lúc tôi nhớ đến căn nhà bị lún
bên kia bờ đại dương
và những con cá vàng.

Trên quảng trường Liberdade
tôi là một phiên bản nhiệt đới của tháng Tư.

Virus

Trong cái hộp diêm này đang cất dấu những ý tưởng chờ được loé sáng. Tôi tự hỏi nếu tôi kiên nhẫn cuộn tròn mình lại như con cá ướp dầu gói trong giấy aluminium nằm yên trong ngăn đá thì điều gì sẽ xảy ra. Tôi đã xê dịch bàn ghế để chọn một chỗ ngồi không quá lộ liễu. Tôi đã cắt hết tất cả những hình ảnh trong tờ hoạ báo dán chung quanh để tránh vượt qua những ranh giới quy định. Tôi thực hành nguyên lí đối xứng bằng cách giữ thẳng bằng khi di chuyển qua khoảng

trống giữa các đồ vật, mặc dù đôi khi tôi cũng dung túng mình bằng một vài bất cẩn không chết người. Tôi coi đàn bà là những tai nạn nhỏ nhỏ thỉnh thoảng làm tôi tổn thương (lần đầu tôi bị mất bộ da và lông, lần sau mất tất cả nội tạng và lần gần đây nhất, tôi chỉ còn một nửa linh hồn). Thế nhưng tôi không thể cải thiện được tình trạng của mình tốt hơn. Hay thực ra, cái cần thiết cho tôi vào lúc này chính là một cái click đủ mạnh, để ném tôi đi thật xa, thật cao, để tôi bùng cháy trên tất cả các mặt phẳng?

Cho tới khi

Nàng nói chỉ tin vào Đức Chúa Toàn năng
và Kinh Thánh mang ánh sáng đến cho nàng.

Chúng tôi đang ở vào mùa mưa.
Sau cơn giông, nhiều thân cây đổ rạp
và nhiều nơi đã bị mất điện hoàn toàn.

Trong bóng tối chúng tôi nghe tiếng những con muỗi bay vo ve;
chúng tấn công từ mọi phía,
đầu, cổ, mặt, lưng, chân tay...
Chúng tôi dùng tay xua đuổi rồi chuyển sang đập;
tiếng hai bàn tay đập vào nhau kêu chan chát suốt đêm;
chúng tôi hào hứng với công việc tàn sát chúng
quên cả sự nóng bức khó chịu.

Cho tới khi ánh sáng trở lại,
hai bàn tay chúng tôi đã đầm đầy máu.

Búp bê nhựa

"Em là búp bê nhựa của anh." Tôi đã nói với nàng như thế khi tôi mới ngỏ lời yêu nàng. Khi ấy nàng đội cái mũ nhựa, đeo chiếc kính râm gọng nhựa, giày nhựa và túi xách nhựa. Nàng đam mê đồ nhựa. Tất cả những thứ trên người hoặc trong nhà, nếu có thể thay, nàng đều thay bằng đồ nhựa. Cho đến khi nàng quyết định gắn hai chiếc răng nhựa, chúng tôi chia tay nhau, vì nàng mắc chứng lãnh cảm. Có thể vì thân thể tôi không có mùi nhựa.

1001 cách biến mất

Thuở sinh thời, cha tôi học phi thân bằng cách đào một cái hố sâu để tập nhảy. Ông nhay từ hố nông dần dần tiến tới những cái hố sâu, trong lúc hai cánh tay đập liên hồi vào hai bên hông giống như con chim báo giờ của chiếc đồng hồ cổ treo tường, cho đến khi ông biến mất hoàn toàn sau hai cánh cửa gỗ đã lên nước, nhỏ xíu cỡ nửa bàn tay. Nhiều đêm, tôi nằm mơ thấy ông trở lại, miệng ngậm một cái lông chim, đòi tôi lấp trả cho ông đôi cánh.

Hư cấu

Erasmus khuyên chỉ nên cầm chặt bằng ba ngón tay để cả bàn tay không bị dính mỡ

Trong trường hợp này tôi phải ôm bằng cả hai cánh tay. Nàng trơn nhẩy như một con cá và tôi đang chống chọi để cả hai không bị hút vào tâm điểm. Cuộc chiến không cân sức nhưng quyết liệt. Bạn không nghe thấy một âm thanh gì đặc biệt, chỉ có những chuyển động hay những vị trí hoán đổi tạo thành những nếp nhăn hay những gợn sóng trên bề mặt. Nhưng bạn cũng đừng quá hi vọng vào Phân tâm học khi muốn thám hiểm tận đáy. Tôi cũng không còn tin vào Yoga hay Thiên văn học nữa. Nếu mỗi bàn tay có đủ mười ngón, tôi sẽ bịt kín những rò rỉ trên thân thể mình vào lúc này. Họ đã nhầm lẫn khi có ý định cắt chúng tôi ra từng khoanh và đóng hộp trong dây chuyền sản xuất tự động. Cuộc đối thoại vẫn tiếp diễn dưới một hình thức khác. Đó là khi chúng ta nhìn thấy giữa những dòng chữ những hành lang dài hun hút; giữa những câu hỏi sự im lặng tuyệt đối. "Một cuộc đối thoại không hề có câu hỏi" ? – Đó chỉ là một câu chuyện hoang đường.

Liệu pháp

Khi cơn giận chẹn ngang ngực
bắt đầu dâng lên làm cho khó thở,
gã thọc tay vào cuống họng móc nó ra,
ném thẳng về phía trước mặt.
Nhiều tiếng đồ đạc đổ vỡ xung quanh vang lên.
Những mảnh nhọn sắc bay tung toé
cắm phập vào trời chiều,
bật máu.
Rất lâu sau đó
gã còn tìm thấy trong đồng đồ nát ấy
một mảnh vỡ mặt trời đỏ bầm.

Quan sát từ một con đường

Không có vấn đề lớn nào trên đường, như Nietzsche nghĩ. Chỉ có gã say nhìn bóng mình dưới chân chửi đổng và tôi, mang theo cái nhìn của một con chó bị đánh. Có thể tôi sẽ nhìn thấy cái chết của mình ở cuối con đường. Một con chim trên mảnh đất nứt nẻ. Trong mắt nó một cụm mây bất động vĩnh viễn.

Có thể một cuộc tự sát tập thể.

Hay một con hà mã.

Tôi đá văng cái vỏ lon bia trước mặt, hi vọng một phép màu sẽ xảy ra. Nhưng chỉ có những âm thanh ném trả lại từ mặt đường. Cho đến khi kẻ quấy rối tự bỏ cuộc vì mệt mỏi và không có ai hưởng ứng. Tất cả vẫn bình yên vô sự, trừ một vài lỗi kĩ thuật lật vạt vô hại.

Những nhánh cây chọc thủng mái nhà và đâm lên trời những chiếc xương cá. Tôi nghĩ trong khoảnh khắc nó sẽ vươn tới chỗ tôi đứng và treo tôi lên cao như một miếng mồi câu. So với Đấng Cứu thế thì tôi đang ở trong tư thế thả lỏng và hoàn toàn không gợi cảm (Tôi nhìn thấy Đấng Cứu thế hàng ngày trên màn hình computer và vẫn thường xuyên nhận được từ ông ta

dòng cảnh báo danh thếp: **Client Error: URL requested was filtered.** Your request cannot be serviced due to access restrictions..., mỗi khi muốn vượt qua bức tường lửa).

Tôi đang đi qua thế giới ngầm của loài ruồi. Đó là khu vực cấm bay và cấm chụp ảnh. Những con ruồi cái tự tiếp thị bằng cách lắc hông vú trên các trang giấy trong khi những con khác hát tập thể bài ca ngợi một đảng giáo chủ trên đường phố. Có thể chúng là những tên khủng bố đánh bom tự sát. Chúng ném ra những tia mắt đe dọa. Cảm xúc tôi đàn hồi. Tôi muốn đi đi.

Mười một giờ trưa đứng trước căn nhà kính. Cánh cửa màu khói khổng lồ đóng im ỉm bằng chiếc xích sắt màu đỏ. Bóng tôi. Bóng cây. Bóng xe cộ. Bóng người với những chiếc khăn bịt mặt lướt qua loang loáng. Ê! Đừng tì tay lên. Hàng để vỡ. Coi chừng một cú đá vào đấy.

Phía bên kia sông, nơi nhiều căn nhà xiêu vẹo khuất sau đám dứa nước, bùn và rác. Một dự án tốn kém xây dựng một cây cầu trong tương lai nối liền nó với thành phố đang được nhiều người nói đến. Còn hiện thời, mỗi ngày từ sáng tinh mơ những người đàn bà bên kia sông, vai kịu kịt quang gánh đón phà vào trung tâm để kiếm sống. Không có con đường dành riêng cho họ. Họ phải hành trình ngược chiều. Trước khi phân tán mỗi người một nơi, họ tập trung lại ở khu vực Nhà Thờ, nơi có tượng Đức Mẹ, trẻ bán dạo và nhiều du khách hiếu kì. Lúc ấy, luôn luôn có một kẻ xuất hiện đúng lúc chỉ tay vào họ và nói: " Xin mời xếp hàng mua vé".

Đối với họ, trò bịp bợm đã kết thúc.

"The game is over"

Âm bản

Tôi đã tìm cách bắt con cá ấy trong bài thơ nhưng nó đã trốn thoát qua một lỗ thủng. Bây giờ nó bơi thong dong trong lòng đại dương còn tôi phải ăn thịt của chính mình.

Như một cơ hội cuối cùng, tôi cởi bỏ hết quần áo nhảy xuống dòng nước xiết nhưng không thể cởi bỏ sự cô độc dính chặt vào linh hồn.

Nên những con chữ đã chìm tôi xuống tận đáy biển.

Cận cảnh

Sau Paul Klee, người ta không thể vẽ một đường thẳng ra một đường thẳng. Đường thẳng chỉ còn là sản phẩm suy lí. Cho nên chúng ta chỉ cần bận tâm đến hình thức của ý tưởng hơn chính ý tưởng. Ví dụ, trong một cuốn phim, quân lính Đức Quốc Xã dùng một cây que xuyên qua người thẳng bé bốn tuổi từ lỗ đất lên tới miệng rồi nướng trước mặt của mẹ nó, sau đó xẻo cho bà một miếng. Bạn hãy tưởng tượng nỗi tuyệt vọng của loài động vật ăn cỏ xếp hàng trước lò sát sinh. Chúng là nhân vật chính của một bức tranh siêu thực. Duy nhất ý nghĩ còn tự do. Tôi đã bước vào khi cửa để mở. Tôi không nghe thấy tiếng bước chân ai. Không có tiếng điện thoại reo trọn một ngày. Cho đến khi người phục vụ đến bên nói "Thưa ông, suất chiều đã hết, chúng tôi phải đóng cửa." Trong lúc ấy một người đứng đợi dưới cơn mưa chuyển xe buýt cuối cùng để trở về nhà và một người khác đang hấp hối. Nhưng tất cả những điều đó chúng ta không thể chia sẻ. Nhất là khi ngôn ngữ của chúng ta có quá nhiều âm điệu trầm bổng: sắc, huyền, hỏi, ngã, nặng. Tôi đã làm tất cả. Mặc bộ quần áo thổ dân. Trét bơ lên mặt. Châm lửa đốt bộ sofa. Nhưng vẫn không phá vỡ được tình trạng đông cứng của bộ não. Trong vở kịch, cuối cùng nhân vật chính dùng một lưỡi dao cạo tự cắt vào thân thể mình, như cách của Gina Pane thực hiện năm 1974, một cách đầy cảm hứng và sáng tạo.

Chuột và người

Trong phòng đèn chong sáng,
hai ngọn néon 1,2 mét
và một mẩu thịt mỡ đặt dưới gậm bàn,
nơi nó vẫn thường chạy qua lại.
Tôi ngồi canh chừng.

Một đêm.
Một đêm.
Rồi nhiều đêm.
Đèn vẫn chong sáng,
miếng mỡ đã nhiều lần thay mới.
Nhưng tuyệt nhiên không thấy nó đâu,
chỉ nghe tiếng nó kêu suốt đêm.
Đâu đó.

Tôi vẫn kiên nhẫn ngồi canh chừng mỗi đêm.

Mặc cho cái bóng tôi trên tường cứ ngẩn lại,
đầy vết răng chuột nham nhở.

Hoạ sĩ

tặng anh Hồ Thanh

Gã mang biển vào tranh,
vắt hết nước phơi khô
và chỉ giữ lại những gợn sóng nhấp nhô.

Gã mang thiếu nữ vào tranh
và dán băng Scotch lên
ngực, bụng, hông, đùi của nàng.
Phần còn lại gã cho vào mồm nuốt trọn.

Gã đóng đinh treo tranh.
Khi gỡ ra chỉ thấy một vành tròn bám bụi trên vải bố.

Mười ngón tay gã hình xoắn ốc, có
thể dùng để khui rượu, khi cần.

Mắt gã không nhìn,
nó dùng để bện.

Lý do tôi không uống cà phê sáng nay

1. Bàn tay phải của tôi mất trí nhớ. Có thể nó đã quá già, cần phải nghỉ hưu. Hoặc nó có quá nhiều giấc chiêm bao dữ
2. Vợ tôi thường hay quan trọng hoá những chuyện nhỏ nhặt. Chẳng hạn nàng nói cần phải diệt trừ kiến, gián, bởi vì chúng làm cho tư duy của chúng ta không thể liên kết thành một hệ thống hợp lí
3. Tôi đọc thấy câu này trên một tờ báo: *Tự tin hơn với làn da sáng khoẻ!*
4. Một con ốc sên đi qua cửa. Tôi không biết nó có phải là con ốc sên trong vườn nhà tôi hay của bà hàng xóm. Ngày hôm qua chúng tôi sang bên nhà bà chơi, bà than phiền về giá xăng và một vài thứ cần thiết khác quá đắt đỏ
5. Không lẽ chỉ nhìn bằng một mắt
6. Vòng tròn hoàn hảo là sản phẩm của trí tưởng tượng
7. Tôi thú nhận điều ấy
8. Raymond Federman nói chủ nghĩa hậu hiện đại chết khi hàng loạt những họa sĩ lớn của New York như Stella, Johns, Rauschenberg,...bỏ đi làm cho tờ Women's Wear Daily vào năm 1960, năm mà chủ nghĩa hậu hiện đại được khai sinh
9. Chiếc váy của người đàn bà ấy xẻ quá cao
10. *A rose is a rose is a rose*¹

¹ *Một bông hồng là một bông hồng là một bông hồng* (Gertrude Stein)

Màu xanh

Thực đơn buổi sáng: cà phê, sách và màn hình computer. Bữa ăn kết thúc, trên bàn vương vãi những mảnh vỡ thiên thạch và xương cá. Hai năm trước vợ tôi bị hóc xương cá phải nằm bệnh viện. Khi trở về nhà, nàng có trí nhớ của loài cá heo.

Hắn có một bộ óc rất phức tạp. Hắn buộc phải vứt đi nhiều thứ mới có chỗ đặt một cái lồng nuôi chim trong nhà. Trong túi tôi nhét đầy những con chim giấy Origami, chúng riu rít bay đi hết từ sáng sớm và chỉ trở về khi tôi chớp mắt ngủ.

Trả lời phỏng vấn, một người đi du lịch với chiếc cần câu nói "dù đi mãi, chúng tôi vẫn không tới biển". Bạn có đồng ý với tôi là ngôn ngữ nhiều cạm bẫy như bạn lấy một con dao nhọn từ túi quần ra? Tôi không bao giờ giấu giếm tôi đặc biệt yêu thích nguyên âm hơn bất kì phụ âm nào (âm R là ghê tởm nhất). Tôi vẫn thường tận dụng mọi cơ hội để mang chúng ra sử dụng hết, bất chấp những con mắt hiếu kì, hoặc ưa xét nét. Khi tính tiền hoặc gọi thức ăn, tôi sẽ không dùng lối nói ẩn dụ. Bạn không thể nhầm lẫn mặng tây với ngón tay được.

Đứng một chân hay thè lưỡi ra sưởi nắng, hoặc ngửi mùi thối của thân thể mình, đều có thể thực hiện với nhiều người.

Trong lúc tôi soi gương, một người đàn ông đi qua với chiếc mũ dưa trên đầu. Tên của ông ta vẫn còn là một điều bí ẩn.

Cha mẹ cô gái ngất xỉu khi thấy cô trở về với cái đầu nhuộm xanh.

Guy Debord, La Société du Spectacle, Paris, Gallimard, p.23

Roland Barthes, La Chambre Claire, Paris, Gallimard – Seuil, p.18

Susan Sontag, On Photography, Picador, USA, p.153

Tuy nhiên, bạn hãy chờ đến tối, nếu muốn xác định giới tính của một hình ảnh.

Sự cám dỗ của màu đỏ

Những cánh cửa chỉ mở được về một phía
trên con đường một chiều
tôi bước đi cảnh giác trước cái nhìn đe dọa
của con chó bằng đất nung

Năm phút nữa trên bãi xe này
một ả mang giày cao gót đỏ
sẽ xuất hiện
và nếu có một chút may mắn
ả sẽ không mất tiền cho giấc mơ lúc rạng sáng

Tôi không thể cưỡng lại
sự cám dỗ của màu đỏ
và đã vấp ngã sắp mặt
một cách ngoạn mục
khi chỉ còn cách một sải chân

Chính lúc đó
tôi bất ngờ nhìn thấy
qua một ô kính vỡ
gương mặt của người đàn ông
chạy vòng vòng quanh chiếc bàn
cố đuổi con ong bay ra khỏi căn phòng

Trong bóng tối
chiếc áo ông ấy sáng rực
như một cây đuốc.

Trạng thái

Một kết cấu
bằng giấy, mực,
chữ viết.

Nhà thơ di chuyển
từ trạng thái này
sang trạng thái khác.

Sáng nay tôi đã nhìn thấy
một thứ tương tự
nhưng bằng kim loại, có trang bị
động cơ và sơn màu vàng chanh;
mọi người phải mua vé để
có một chỗ đứng.

Một người đàn ông mù bước lên
dạo đàn và hát
một bài hát về mùa thu
và những quả táo rụng,

trong lúc những người khác
cố giữ không sai nhịp.

Tôi đặt vào chiếc nón của ông
hai đồng xu để được nghe
đoạn kết của bài hát.

Tôi thực sự muốn biết
những gì đã xảy ra cho quả táo
từ lúc nó rời cành
cho đến khi nó rơi
vào một cái miệng há rộng chờ sẵn bên dưới.

Bài ca mùa thu

Không bao giờ chúng ta biết trước.
Một chiếc khăn choàng cổ bay trong gió
Một bàn tay đặt trên lưng ghế
và bóng tối ở sau lưng.
Có thể đó là dấu hiệu mùa thu đã bắt đầu.

Buổi chiều tôi lấy tuyến xe số 34
đi qua ba cây cầu,
những cánh đồng
và những bãi đất trống.
Chúng tôi như những con cá
đã được đóng hộp
khắc dòng chữ: hạn sử dụng trước ngày.....
Cuối cuộc hành trình,
tôi nhặt được nhiều viên đá màu,
một mẫu ngón tay đeo nhẫn và những câu chuyện cảm động.

Một người hành khách đứng lên trấn an:
"Không có gì đổ vỡ,
Chúng ta đã sang bên kia thế giới."

Chỉ là vấn đề phương pháp

Tôi cần ngay thẳng,

trong mọi tình huống,
tôi được bảo như thế.
Tôi chải tóc rẽ đường ngôi thẳng,
uống cà phê trong cái tách vuông.
Tôi thường xuyên đeo cà vạt, thường xuyên
xem đồng hồ và rửa tay.
Tôi được khuyên không nên sử dụng phép ẩn dụ,
chỉ nên xem tranh của Frank Stella.
Khi gặp gỡ phụ nữ chốn riêng tư,
mắt phải nhìn thẳng về phía trước,
không được hạ thấp xuống các phần cơ thể khác
và chỉ nói chuyện tư tưởng.
Đêm ngủ, nằm ngửa, hai bàn tay bắt chéo nhau
đặt lên bụng.
Bằng cách đó, tôi sẽ sớm được lên thiên đàng.

Chuyện ở một bệnh viện

Khi một cỗ máy hư hỏng được đưa đến bệnh viện, nó sẽ bị tháo rời ra từng bộ phận để đo huyết áp, đặt ống nghe, xét nghiệm máu, siêu âm, nội soi, thử nước tiểu...

Nếu giấc mơ suy nhược, người ta sẽ cho uống Che Guevara. Nếu linh hồn bị ung thư, người ta sẽ chế tạo ra một thân thể thứ hai để thay thế. Nhưng khi trí nhớ bị rối loạn chức năng, thời gian sẽ được giải phẫu và sắp xếp lại.

Chết là tình trạng mất trật tự nhất. Tôi đã nhìn thấy những chiếc giường bệnh rỉ sét bị gỡ hết nệm và lò xo vút chông chơ lẩn với bông băng vệ sinh ở bãi đất trống của bệnh viện. Ai qua đó cũng đều bịt mũi và bước đi thật nhanh.

Mẹ tôi nằm ở Khoa Nội nhiêm. Tôi đến thăm bà chỉ thấy một mớ dây nhợ lùng nhùng cùng với chai lọ. Bên dưới đó là một sự sống đang nổi liên lạc với một sự sống khác.

Ở đây tôi làm quen với T, mắc bệnh ung thư vòm họng, nói ú ớ không thành tiếng. Từ ngày quen T, tôi chỉ mở miệng khi ngủ.

Kịch câm

Hắn tưởng có thể chạm được vào hắn phía bên kia tấm gương.

Hắn đuổi theo hắn. Nhiều lần vấp ngã, hắn lại đứng dậy và chạy và chạy và chạy và chạy và chạy và chạy cho tới khi kiệt sức. Hắn nhìn hắn chảy hết máu. Hắn tưởng có thể chạm được vào hắn bằng cái chết.

Nhưng vô ích. Hắn luôn đứng xa hắn một khoảng cách. Dài bằng thời gian.

Mắt sáng

Tôi nhận ra giọng nói của chính mình khác lạ như của một người không quen biết ở bên kia đường dây viễn liên. Thông thường chúng ta sẽ trả lời "Ông/Bà đã gọi nhầm số" rồi gác máy. Nếu buổi sáng này là một tập hợp vô số những khoảnh khắc mà trong đó mỗi khoảnh khắc là

tấm gương phản chiếu một khoảnh khắc khác, thì chúng ta có thể rút ra những điểm tương đồng của hai tình huống hoàn toàn trái ngược nhau. Khi tôi nói điều đó ra, nhiều người chế giễu. Họ liên tưởng đến những cuốn phim kinh dị, trong đó kẻ giết người hàng loạt là những con búp bê và đồ chơi bằng nhựa. Thú thật, tôi hoàn toàn không khoái những bi kịch kiểu "hai trong một", nhưng bạn không thể làm gì hơn trong môi trường mất tín hiệu, bạn không thể chuyển sang một tình huống khác "Thưa quý khán giả, ngay sau bản tin này là chương trình ca nhạc tạp kĩ", ngay cả khi bạn tự trang bị một cái remote đời mới.

Cá

Nước vỡ. Người đàn bà tự vắt kiệt nước trong cơ thể. Tôi có cảm giác của một con cá. Một bàn tay vô hình tóm lấy và ném lên bờ. Giữa vùng ánh sáng chói chang, sắc lẹm, nằm thõ thoi thóp. Mọi người nói hôm nay một đứa trẻ ra đời. Ngày sinh của cá. Nhưng tôi, tôi tin vào sự hằng hữu.

Chúng ta là những người khách đến sớm, đợi siêu thị mở cửa. Mỗi sáng chủ nhật anh đưa em đến đây đều đặn như đi xin lễ nhà thờ. Dưới những ngọn đèn néon sáng trắng, hàng hoá xếp ngay ngắn trên những dãy kệ kim loại. Mọi người nhìn ngắm, sờ mó, lựa chọn. Chúng ta giao tiếp bằng mắt và xúc giác. Anh nhìn thấy mọi người nằm trên quầy ướp lạnh, những con cá không mất bơi lượn lơ chung quanh, trong màu nước đỏ ối.

Tôi là người tên. Tôi sinh ngày. Tôi sinh tại. Tôi sống ở. Tôi làm nghề. Tôi có khuôn mặt giống. Tôi có màu da như. Tôi cân nặng khoảng. Tôi cao tới. Tôi đã từng đi qua. Tôi thích đọc sách của, nghe nhạc của. Tôi thích ăn món. Tôi ghét màu. Tôi yêu người mà. Tôi ghét người mà. Tôi là một phần của. Tôi là tất cả của. Tôi không là. Tôi là.

Có lần chúng ta đi qua một cây cầu. Nơi ấy trước kia là một con sông, bây giờ chỉ là một bãi đất bùn đen. Nước đã chảy ngược hết về nguồn cùng với tiếng trẻ con đùa nghịch. Rác. Phân. Mùi hôi thối. Những mái nhà xiêu vẹo. Mặt trời thâm tím, trơ trọi. Em hỏi cá đi đâu hết hả anh. Ừ nhỉ, cá đi đâu hết?

Mùa hè

Tôi tìm đến con sông
vào một ngày nắng nóng,
các con chim bay đi đâu hết.

Tôi mang theo một cuốn sách,
một chai nước
và sự ngọt ngào đô thị nhem nhép trên lưng.

Sự thật tôi tin chúng ta đến từ đại dương,
rằng nước chiếm 70% trọng lượng cơ thể
và linh hồn chúng ta thuộc thể lỏng.

Tôi chứng kiến tôi đang bốc hơi từng ngày,
sau cùng chỉ còn lại một vết mờ
trên mặt phẳng.

Tĩnh vật

Hai chiếc găng tay cao su trên bàn
nằm gác lên nhau
thành thoi
tư thế kết thúc công việc.
Có thể suy đoán gì về tình trạng của hai bàn tay lúc này?

Trò chơi tàng hình

Từ bé Orhan đã mơ hồ nhận ra thế giới còn nhiều thứ khác hơn những gì Orhan có thể nhìn thấy. Ở đâu đó trên những đường phố Istanbul, trong một căn nhà giống hệt của Orhan, luôn luôn có một cậu bé Orhan khác giống y hệt mình như là hai giọt nước. Mỗi lần chán cảnh cha mẹ cãi nhau, Orhan lại chơi trò chơi tàng hình bằng cách ngồi vào bàn phấn của mẹ xoay chiếc gương ba chiều cho đến khi có nhiều Orhan hiện ra, những Orhan này phản chiếu những Orhan khác, cứ như thế cho đến khi có vô số Orhan. Đó là lí do vì sao khi lớn lên Orhan chọn học ngành kiến trúc và sau đó chọn nghề viết văn. Trong những cuốn tiểu thuyết của Orhan, có rất nhiều bóng dáng, giọng nói và những thứ có tên gọi là Orhan. Và không có gì lạ khi được dịch ra hơn bốn mươi thứ tiếng, các tác phẩm của Orhan đã được tiếp nhận bằng những cách hoàn toàn khác nhau. Đó là lí do vì sao khi Horace Engdahl, thư kí Viện Hàn Lâm Thụy Điển, gọi điện thoại thông báo Orhan được trao giải thưởng Nobel, thì vào buổi sáng đó một Orhan đang nằm trên giường ở New York, đã ngồi bật dậy vui vẻ đón nhận tin mừng, nói đó là một vinh dự cho ngôn ngữ và văn hoá Thổ Nhĩ Kỳ; trong lúc những Orhan khác lại tức giận, đã kết án Orhan là "tên phản bội", "nổi ô nhục Thổ Nhĩ Kỳ", là "kẻ thù số một",... của Orhan.

Nguồn: dựa theo trả lời phỏng vấn của Orhan Pamuk đăng trên tờ nhật báo Anh *The Guardian* ngày 3/4/2007

Thiên đường

Ở đây không có chỗ dành cho những thoả hiệp.

Cho nên sau những cú lộn nhào tự do ngoài không gian, tôi xếp gọn mình lại.

Tôi sẽ ném bớt một phần thân thể xuống đáy đại dương để tiết kiệm dưỡng khí.

Tôi chỉ mang theo những vật dụng tối cần thiết để không làm tăng thể tích.

Tôi mang theo Franz Kafka, Samuel Beckett vừa đủ xài.

Tôi mang theo gọng kính, li cà phê, mớ tóc, gương mặt, những lóng xương, bộ da và lông của tôi.

Tôi mang theo người đàn bà nằm bên cạnh và những đứa con đang bơi lượn trong bụng nàng.

Tôi thu nhỏ lại mỗi ngày.

Cho đến lúc có thể vừa vặn một chiếc hộp.

Để xếp lên kệ.

Mục Lục

Bố cục
Chân dung tự họa
Đầm nước mặn
Bài thơ lớn
Cocktail
Ngã tư
Một bài thơ hoàn toàn tiết trùng
Lỗi kết nối
Trong mùa mưa
Thị giác
Bão số 6
Đô thị
Chiêm bao
Giấc mơ giữa ban ngày
Một ví dụ
Lời khuyên trước khi uống cà phê sáng
Martin Heidegger
Nghệ thuật làm vườn
Tháng Tư
Virus
Cho tới khi
Búp bê nhựa
1001 cách biến mất
Hư cấu
Liệu pháp
Quan sát từ một con đường
Âm bản
Cận cảnh
Chuột và người
Hoạ sĩ
Lý do tôi không uống cà phê sáng nay
Màu xanh
Sự cảm dỗ của màu đỏ
Trạng thái
Bài ca mùa thu
Chỉ là vấn đề phương pháp
Chuyện ở một bệnh viện
Kịch câm
Mất sóng
Cá
Mùa hè
Tinh vật

Trò chơi tàng hình
Thiên đường

Có Gì Dùng Gì Có Nấy Dùng Nấy

Chủ trì dự án: Bùi Chát
Huy động tài chánh: Mở Miệng

40 km/h

Tập thơ Vũ Thành Sơn

Nhà xuất bản Giấy Vụn

Chịu trách nhiệm xuất bản: Bùi Chát
Đọc bản thảo: Nguyễn Tiến Văn
Bìa & trình bày: Phạm Hữu Thăng
Phát hành: Lý Đợi

In lần thứ nhất 100 bản photocopy, tại Sài Gòn.
Khổ 14,5 x 18,5 cm. In xong và nộp bản lưu cho tổ lưu trữ
La Hán Phòng 11.2007
© 2007, tác giả & nxb Giấy Vụn
